02/11/2020

Τα τύμπανα του πολέμου

/ Γνώμες

Του Σεβ. Μητροπολίτου Νέας Ιωνίας κ. Γαβριήλ

Δεν είναι καθόλου σπάνιο στην ανθρώπινη ιστορία ένας μεγάλος πόλεμος ή μια ιστορική αναδιάταξη δυνάμεων και πολιτικών να καλύπτεται από έναν θρησκευτικό μανδύα. Θρησκευτικές ρίζες και αναφορές να αποδίδονται ως αίτια γένεσης κοινωνικών φαινομένων και πολιτικών εξελίξεων.

Τα φαινόμενα θρησκευτικού μίσους, βίας, μισαλλοδοξίας και φανατισμού που παρακολουθούμε τις ημέρες αυτές στην αδελφή χώρα της Γαλλίας έχουν στην πράξη ακολουθήσει την παραπάνω διαπίστωση και παραδοχή. Είναι πράγματι ανήκουστο, στην ευρωπαϊκή ήπειρο, την ήπειρο της Δημοκρατίας, της χριστιανικής αναφοράς και του ρωμαϊκού δικαίου, να εκκινούν εκ νέου οι προϋποθέσεις για έναν θρησκευτικό πόλεμο. Για μία διένεξη που μπορεί να αποκτήσει γενικευμένη δυναμική, που μπορεί να έχει βαρύτατες συνέπειες και να αποτελέσει την απαρχή πολεμικών δεινών. Είναι πασίδηλο ότι η συνθήκη της Λισσαβώνας δεν μπορεί να εμπνεύσει τις χώρες-μέλη να προχωρήσουν στην περιπόθητη πολιτική ολοκλήρωση, στην ενιαία κοινωνική πολιτική και στην

υιοθέτηση ενός πολυπολιτισμικού κοινού βάθρου αξιών και αρχών. Σε ένα κοινό πεδίο κοινωνικής ευημερίας και ειρήνης, για το οποίο έχει γίνει πολύς λόγος κατά το παρελθόν. **Η Ευρώπη άργησε να κατανοήσει την πρόκληση και τον κίνδυνο έλλειψης συντεταγμένης μεταναστευτικής και προσφυγικής πολιτικής. Μέχρι σήμερα δεν έχει επιτύχει να αναπτύξει τα ικανά εκείνα αντισώματα που θα βοηθήσουν στην ορθή κατανόηση της ευρωπαϊκής ταυτότητας. Μιας ταυτότητας βασισμένης στους παραπάνω τρεις ιδρυτικούς πυλώνες της με απόλυτο σεβασμό στην ιστορική, γλωσσική, πολιτιστική και θρησκευτική παράδοση εκάστου μέλους της Ευρωπαϊκής Ενώσεως.** Μιας ταυτότητας που ενισχύει από τη μία την έννοια της συνύπαρξης, ενώ ταυτόχρονα οριοθετεί τις αρχές για την ειρηνική πορεία μας, για την πρόοδο και την ορθή γνώση του διαφορετικού. Ενός διαφορετικού το οποίο δεν πρέπει να μας φοβίζει. Δεν πρέπει, όμως, και να γίνεται αφορμή μιας συνολικής «έκπτωσης» της μακραίωνης ιστορικής αναφοράς της Ευρώπης.

Χρειαζόμαστε νέο αίμα, αλλά ταυτόχρονα χρειαζόμαστε και διαδικασίες ένταξης και ενσωμάτωσης που δεν θα απέχουν από το ευρωπαϊκό και χριστιανικό ιδεώδες. Οσοι πιστεύουν πως η παραπάνω θέση είναι μονόπλευρη, οφείλω να υπενθυμίσω τη διαπίστωση πως μόνο σε χριστιανικά περιβάλλοντα έχουν εμπράκτως και διαχρονικά εφαρμοστεί οι αξίες της συνύπαρξης και της ενσωμάτωσης. Χωρίς, βέβαια, και σε αυτή την περίπτωση να λείπουν και οι τρανταχτές εξαιρέσεις που επιβεβαιώνουν τον κανόνα. **Η χριστιανική διδασκαλία είναι και αποτελεί την ισχυρότερη βάση για την υλοποίηση του ευρωπαϊκού ιδεώδους.** Μαθαίνουμε να ζούμε με τον άλλο, να αγαπάμε τον κάθε άλλο, να θεραπεύουμε τις αδυναμίες του άλλου μέσα από τη βίωση του ευαγγελικού μηνύματος και την εφαρμογή του στην πράξη. Και αυτό δεν σημαίνει σε καμία περίπτωση προσηλυτισμός.

Η ρητορική μίσους, η απαξίωση χριστιανικών ναών και μνημείων από τη γείτονα χώρα της Τουρκίας προξένησαν και προξενούν θλίψη, προβληματισμό και αγανάκτηση. Με απορία παρακολουθούμε όλοι τις κινήσεις του προέδρου Ερντογάν, ο οποίος πιθανώς φιλοδοξεί (;) να ηγηθεί ενός θεοκρατικού νεοϊσλαμικού μοντέλου αποκομμένου από τον υπόλοιπο κόσμο και πολλές φορές και από αυτό το ίδιο το Ισλάμ. Οι αντιδράσεις και οι επιπτώσεις αυτής της πολιτικής είναι γνωστές.

Γεννάται όμως το ερώτημα: αυτό είναι τελικά το Ισλάμ; Μια πολεμοχαρής θρησκεία; Προφανώς και όχι. Αυτό θα αδικούσε, άλλωστε, την τεράστια –διαχρονικά– προσπάθεια του Οικουμενικού Πατριαρχείου και του νυν Πατριάρχη κ. Βαρθολομαίου να οικοδομηθεί μια στέρεα γέφυρα προσέγγισης και διαλόγου των

λαών και των πολιτισμών. **Δεν υπάρχει ούτε ο χώρος ούτε υπάρχουν τα περιθώρια για περισπούδαστες αναλύσεις. Είναι ευκαιρία να αντιληφθούμε, επιτέλους, τον ρόλο και τη θέση των θρησκειών στην ειρηνική πορεία προς την ολοκλήρωση, προς το αγαθό της συνύπαρξης, προς την αποδοχή της ετερότητας ως μέσου ορθότερης κατανόησης του συνανθρώπου μας.** Είθε τα τελευταία φρικτά και καταδικαστέα γεγονότα στη Γαλλία, το άδικο αίμα τόσων αθώων ανθρώπων, να αφυπνίσουν τον δυτικό πολιτισμό από τη λήθη και τη ραθυμία που έχει περιπέσει. Αυτός είναι και ο σκοπός του παρόντος άρθρου. Να ηχήσουν τα τύμπανα! Οχι όμως ως αφετηρία πολέμου, αλλ’ ως κραυγή αγωνίας για αλλαγή πολιτικών, για αλλαγή στον τρόπο σκέψης, για αλλαγή του ευρωπαϊκού οικοδομήματος. Και μια ευχή: να μην ακούσουμε ποτέ τα τύμπανα αυτά στην πατρίδα μας. Στο χέρι μας είναι να το επιτύχουμε!

Πηγή: kathimerini.gr